

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 1 K 026829 24 Krž 3

Datum donošenja: 24.04.2024. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu: sudija Staniša Gluhajić, predsjednik vijeća
sudija Amela Huskić, sudija izvjestilac
sudija Hilmo Vučinić, član vijeća

PREDMET TUŽILASTVA BOSNE I HERCEGOVINE
protiv
optuženih Predraga Markočevića i Marinka Đukića

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužiteljica Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Enisa Adrović

Branioци optuženog Predraga Markočevića:

Advokati Duško Panić i Ratko Kesić

Branioци optuženog Marinka Đukića:

Advokati Branko Lukić i Branko Ristić

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Kraljice Jelene br. 88

Telefon: 033 707 100; Fax: 033 707 155

Sadržaj:

O b r a z l o ž e n j e.....	4
I. Tok postupka, žalbe, odgovori, sjednica vijeća Apelacionog odjeljenja	4
II. Žalbeni osnov bitnih povreda odredaba krivičnog postupka	5
A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH.....	5
1. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka b) ZKP BiH – ako je na glavnom pretresu učestvovao sudija koji se morao izuzeti	5
2. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH – presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama	7
III. Žalbeni osnov iz člana 299. ZKP BIH – pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.....	8
A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH.....	8
(a) Završna razmatranja.....	21

Broj: S1 1 K 026829 24 Krž 3
Sarajevo, 24.04.2024. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela I za ratne zločine, sastavljenom od sudije Staniše Gluhajića, kao predsjednika vijeća, te sudija Amele Huskić i Hilma Vučinića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Ene Granić Čizmo u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Predraga Markočevića i Marinka Đukića, zbog krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi sa tačkama a), e), f) i k) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članovima 21. i 29. istog zakona, odlučujući o žalbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine, izjavljenoj protiv presude Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 1 K 026829 18 Kri od 27.11.2023. godine, nakon održane javne sjednice Apelacionog vijeća dana 24.04.2024. godine, u prisustvu tužiteljice Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Enise Adrović, optuženog Predraga Markočevića sa njegovim braniocima, advokatima Duškom Panićem i Ratkom Kesićem, a u odsustvu uredno obaviještenog optuženog Marinka Đukića, a u prisustvu njegovog branioca Branka Ristića, na osnovu člana 313. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, donio je:

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, te se presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 1 K 026829 18 Kri od 27.11.2023. godine, potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

I. TOK POSTUPKA, ŽALBE, ODGOVORI, SJEDNICA VIJEĆA APELACIONOG ODJELJENJA

1. Presudom Suda Bosne i Hercegovine (Sud BiH), broj S1 1 K 026829 18 Kri od 27.11.2023. godine, optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić oslobođeni su od optužbe da su, radnjama opisanim u izreci prvostepene presude, počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), u vezi sa tačkama a), e), f) i k) KZ BiH, sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članovima 21. i 29. KZ BiH, a sve kako je to precizirano izrekom pobijane presude.

2. Istom presudom, a na osnovu odredbi člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) optuženi su oslobođeni dužnosti naknade troškove krivičnog postupka, dok su oštećeni na osnovu člana 198. stav 3. ZKP BiH, sa imovinskopравnim zahtjevom, upućeni na parnicu.

3. Protiv navedene presude, žalbu je izjavilo Tužilaštvo BiH zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, te pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja Suda BiH uvaži žalbu, rješenjem ukine prvostepenu presudu i odredi održavanje pretresa, zbog postojanja bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i zbog potrebe ponovnog izvođenja, u prvostepenom postupku izvedenih dokaza, usljed kojih je činjenično stanje pogrešno ili nepotpuno utvrđeno.

4. Odgovor na izjavljenu žalbu Tužilaštva dostavili su branioци optuženih Predraga Markočevića, advokat Duško Panić, i Marinka Đukića, advokat Branko Ristić, sa prijedlogom da se ista odbije kao neosnovana, te prvostepena presuda potvrdi.

5. Na osnovu člana 304. ZKP BiH održana je sjednica vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH, dana 24.04.2024. godine, kojoj su pristupili tužiteljica Tužilaštva BiH, Enisa Adrović, kao i optuženi Predrag Markočević sa svojim braniocima, advokatima Duškom Panićem i Ratkom Kesićem. Sjednica je održana u odsustvu uredno obaviještenog

optuženog Marinka Đukića, ali prisustvu njegovog branioca Branka Ristića. Međutim, bitno je napomenuti kako odsustvo stranaka shodno članu 304. stav 4. ZKP BiH ne sprječava održavanja sjednice vijeća.

6. U toku javne sjednice, tužiteljica je izložila sadržaj podnesene žalbe, ističući da u cjelosti ostaje kod u žalbi datih razloga i prijedloga, na što su branioci apostrofirali navode iz odgovora na žalbu, također ostajući kod pismeno podnesenog prijedloga.

7. Vijeće Apelacionog odjeljenja Suda BiH (Apelaciono vijeće/Vijeće) u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH ispitalo je pobijanu presudu u granicama žalbom istaknutih prigovora, i odlučilo kao u izreci iz sljedećih razloga:

II. ŽALBENI OSNOV BITNIH POVREDA ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA

A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH

1. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka b) ZKP BiH – ako je na glavnom pretresu učestvovao sudija koji se morao izuzeti

8. Bitnu povredu iz tačke b) Tužilaštvo pronalazi u tome što je u postupku odlučivao sudija koji se, kako se u žalbi navodi morao izuzeti. Naime, kao sporno ističu činjenicu da je predsjednik vijeća u konkretnom predmetu, sudija koji je predsjednik vijeća i u predmetu broj S1 1 K 020503 16 Kri – Borislav Paravac i dr. Naime, Tužilaštvo navodi da se licu Milanu Saviću optužnicom stavljaju na teret iste tačke optuženja kao i optuženima Predragu Markočeviću i Marinku Đukiću, te citirajući dijelove iz optužnice, Tužilaštvo izvodi zaključak da je pomenuti sudija očito “kontaminiran” saznanjima, izvedenim dokazima i činjeničnim supstratom Optužnice broj T20 0 KRTZ 11541 15 od 31.12.2015. godine u predmetu u kojem još nije okončan glavni pretres. Također, u nastavku žalbe Tužilaštvo navodi i situacije u kojima je predsjednik vijeća zabranio određena pitanja, izražavajući na taj način sumnju u njegovu nepristrasnost.

9. Prilikom ispitivanja svjedoka Ramiza Skopljaka, optuženi Predrag Markočević je namjeravao unakrsno ispitati svjedoka koji je tom prilikom burno reagovao, da bi nakon ispitivanja, tužiteljica postavila pitanje u vezi ovakve burne reakcije svjedoka, koje pitanje

je predsjednik vijeća zabranio, zbog čega Tužilaštvo tvrdi da ova situacija izaziva razumnu sumnju u nepristrasnost postupajućeg sudije.

10. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

11. Nasuprot tvrdnjama iz žalbe, ovo Vijeće nalazi da navedene činjenice i okolnosti ne predstavljaju okolnosti koje za svrhu imaju postojanje navedene zakonske odredbe, odnosno u konkretnom ne radi se o okolnostima koje bi zahtijevale izuzeće sudije Davorina Jukića, naročito ne iz razloga preciziranih žalbom Tužilaštva. Postupanje pomenutog sudije u drugom predmetu, čiji se činjenično-pravni kontekst može dovesti u vezu sa konkretnim predmetom, ne predstavlja razlog za izuzeće čije (ne)poštovanje bi moglo za posljedicu imati istaknutu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, niti isto na bilo koji način može opravdati objektivni test postojanja sumnje u nepristrasnost postupajućeg sudije. Kada ovako zaključuje, Apelaciono vijeće cijeni da se pitanje nepristrasnosti sudije određuje kako na temelju subjektivnog testa, odnosno ličnog ponašanja sudije u konkretnom slučaju, tako i na temelju objektivnog testa, odnosno pitanja da li ponašanje sudije nudi dovoljno garancija koje su neophodne da se isključi postojanje razumne sumnje u nepristrasnost sudija, a što prethodno navedene okolnosti, po ocjeni ovog Vijeća, ne zadovoljavaju, odnosno ne ukazuju na bojazan koja je objektivno opravdana da bi dovela u pitanje nepristrasno suđenje.

12. S tim u vezi, prvenstveno je potrebno imati u vidu odredbu člana 280. stav 1. ZKP BiH, prema kojoj se presuda može odnositi samo na osobu koja je optužena i samo na djelo koje je predmet optužbe, kao i odredbu člana 281. stav 1. istog zakona, prema kojoj sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu. U smislu navedenih zakonskih odredbi ocjena izvedenih dokaza i utvrđivanje činjenica u postupku donošenja presuda odnose se isključivo na optuženog i krivično djelo prema optužnici u svakom konkretnom predmetu što ni na koji način ne može uticati na donošenje presude u drugom predmetu. Stoga izvedeni dokazi i ukazane činjenice u predmetu Borislav Paravac i dr. nisu mogle imati uticaja, niti su mogli prejudicirati činjenična utvrđenja u ovom krivičnom predmetu, bez obzira što je predmet optuženja isti događaj i što su u oba predmeta izvođeni isti dokazi.

13. Kada ovako zaključuje, Apelaciono Vijeće se vodi praksom ovog Suda u predmetu broj S1 1 K 003369 16 Krž 36 (presuda od 07.11.2016. godine), praksom Ustavnog suda BiH po apelaciji broj AP-876/17 (odluka od 24.04.2019. godine), a ukazuje i na nalog

MKSJ u predmetu Tužilac protiv Ratka Mladića od 15.05.2012. godine kojim se odbija zahtjev odbrane za izuzeće predsjedavajućeg sudije Alphonsa Oriea, u kojem je zauzet stav da sudija ne može da se izuzme iz jednog ili više krivičnih predmeta koji su proistekli iz istog niza događaja samo iz razloga što je u oba predmeta bio izložen dokazima u vezi s tim događajima, pa stoga razmatranje, analiza i odmjeravanje težine dokaza u predmetima Krajišnik i Galić u vezi sa događajima relevantnim za predmet Mladić, samo po sebi i za sebe ne bi trebalo smatrati osnovom za neprihvatljivi dojam pristrasnosti.

14. Dakle, Apelaciono vijeće nalazi da nije počinjena apsolutno bitna povreda odredaba iz člana 297. stav 1. tačka b) ZKP BiH, na način da je na glavnom pretresu učestvovao sudija koji se morao izuzeti. Iz analize žalbenih prigovora, podvodeći iste pod zakonsku normu istaknute bitne povrede, te pri tome se rukovodeći navedenom praksom, Apelaciono vijeće zaključuje da se radi o nezadovoljstvu Tužilaštva donesenom odlukom, što se pokušava iskazati kroz osporavanje pobijane odluke na temelju neosnovanih tvrdnji koje se žele spočitati predsjedniku vijeća kroz navodna ponašanja koja ukazuju na pristrasnost.

15. Konačno, ovo Vijeće upozorava da kod istaknutih prigovora ovakve vrste, potrebno je obratiti pažnju na način iskazivanja istih, a kako ne bi došlo do vrijeđanja Suda u pismenom podnesku, a s tim u vezi i zakonom propisanih posljedica. Tako ovo Vijeće podsjeća, da je sudijama mandat dodijeljen na osnovu povjerenja i zakonite procedure koju su prošli prilikom izbora na sudijske pozicije, te je neophodno naglasiti da se nepristrasnost sudije pretpostavlja, a narušavanje istog, kao dijela integriteta sudije u sistemu, ne može se olako poljuljati subjektivnim aspektima nezadovoljstva određene stranke sa ličnošću sudije i njegovom odlukom.

2. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH – presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama

16. Tužilaštvo ovaj žalbeni osnov u cjelosti preklapa sa žalbenim osnovom pogrešnog ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Stoga će se Apelaciono vijeće o istom očitovati u nastavku dok će na ovom mjestu dati opšti osvrt sa aspekta preispitivanja navodne bitne povrede.

17. *Prima facie* analiza pobijane presude, a kako se to zahtijeva prema standardima za preispitivanje presude sa osnova bitnih povreda, ne ukazuje na postojanje opisane bitne povrede. Pretresno vijeće je u cijelosti postupilo u skladu sa odredbom člana 290. stav 7. ZKP BiH, koji propisuje obavezu sudećeg vijeća navesti kako i na koji način je utvrdilo činjenice na koje se oslanja. U tom smislu bitno je naglasiti da ovakav pristup ne znači da se presuda u izvođenju zaključaka o odlučnim činjenicama morala osvrnuti na svaki pojedinačni dokaz, te kako i na koji način ga je dovela u vezi sa ostalim dokazima, što žalba pogrešno potencira, već da je presuda pobrojala i sadržajno iznijela one dokaze koji su bili od relevantnog značaja za izvođenje zaključaka o odlučnim činjenicama. Dakle, sa aspekta formalne ispravnosti pobijane presude, Apelaciono vijeće nalazi da je pretresno vijeće iznijelo dovoljne i u svemu prihvatljive razloge za svoje stavove i činjenična utvrđenja osloncem na relevantne dokaze koji potkrijepljuju cjelinu stava koji je taj sud zauzeo, o čemu će detaljnije biti riječi u nastavku obrazloženja. Pri tome, nema osnova isticati prigovore ocjeni iskaza svjedoka, kako se to žalbom pokušava, samo iz razloga jer ocjena tih iskaza i analiza provedena prilikom donošenja zaključka, ne odgovara jednoj od strana u postupku.

III. ŽALBENI OSNOV IZ ČLANA 299. ZKP BIH – POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH

18. Kada je u pitanju svjedočenje vještaka prof. dr Mile Matijevića, Tužilaštvo prigovara da je isto bilo apsolutno nepotrebno, tvrdeći da su predmetni nalaz i mišljenje apsurdni, daleko od pravila nauke i struke, te da je nevjerovatno da prvostepeno vijeće svoju odluku zasniva na ovom nalazu. Prigovarajući da je predmetno vještačenje sračunato da pomogne odbranu optuženih, Tužilaštvo ističe, po njihovom mišljenju, nepotrebne dijelove vještačenja, a kako je to sve detaljno navedeno u žalbi. Pa tako žalba navodi da je nepotrebno tumačenje Zakona o unutrašnjim poslovima, te prigovara dijelu vještačenja u kojem je navedeno da se primjenjuju zakoni “koji nisu u suprotnosti interesima srpskog naroda”. Tužilaštvo prigovara i na navode vještačenja, a koji govore o formaciji “Miće” tvrdeći da vještak o njima iznosi različite stavove “čas kao vojnopolicijskoj formaciji, “čas kao o paravojnoj formaciji”. Tužilaštvo ističe da je isti vještak na glavnom pretresu ponovio

da je svoje mišljenje zasnovao isključivo na "krivičnoj prijavi", te na osnovu "pogovaranja u Banjaluci da neke "Miće" u Tesliću prave "haos". Konačno, Tužilaštvo tvrdi da je paušalan zaključak da je Milan Savić u svojstvu zamjenika načelnika CSB Doboje, došao u Teslić sa opredjeljenjem da preuzme poslove rukovođenja Stanicom javne bezbjednosti, jer vještak nije imao uvid niti u jedan dokument koji bi opravdao ovu tvrdnju.

19. Osvrćući se na to da svaki dokaz izveden na glavnom pretresu mora biti predmet ocjene i zaključka o tome da li je njime neka relevantna činjenica dokazana ili nije dokazana, Tužilaštvo ističe određena svjedočenja svjedoka, te navodi da Sud nije trebao zasnovati presudu na iskazima ovih svjedoka. Na početku, Tužilaštvo se osvrće na svjedočenje Momčila Ristića, te naziva netačnim navode Suda u pobijanoj presudi, i to na strani 46. u tački 166. Tako Tužilaštvo tvrdi da svjedok nikada nije izjavio ono što je Sud naveo u pomenutom dijelu presude. Također, Tužilaštvo smatra neodrživim stajalište prvostepenog vijeća da su "Miće", njih ukupno 16 došli u Teslić i preuzeli vlast, a da im se tom prilikom 150 uniformisanih i naoružanih ljudi nije moglo suprotstaviti.

20. U nastavku žalbe Tužilaštvo se osvrće i na svjedočenje Rajka Perišića, u tački 167., na stranici 47., pobijane presude, gdje se navodi da je isti svjedočio saglasno svjedoku Ristiću, što Tužilaštvo kategorički odbija kao netačno, navodeći da je ocjenjen samo jedan fragment svjedočenja. Također, navodi se da je identična situacija i kada su u pitanju svjedočenja Borislava Dujkovića i Rose Radišić. U žalbi Tužilaštvo ostaje nejasno zašto dio iskaza svjedoka Rose Radišić, u kojem je svjedokinja potvrdila da rukopis, kojim su pisane naznake na spisaku lica, a koji je uložen kao dokaz na glavnom pretresu, pripada Predragu Markočeviću, nije cjenjen u prilog tačnosti ovog dijela svjedočenja. Tužilaštvo napominje da je svjedok Radišić Rosa bila dugogodišnji daktilograf optuženog Markočevića, te itekako dobro zna i može prepoznati rukopis ovog optuženog.

21. Oспорavajući odluku prvostepenog vijeća da Tužilaštvo nije provelo dokaze na osnovu kojih bi se van razumne sumnje moglo zaključiti da su optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić počinili krivično pravne radnje koje im se stavljaju na teret u tačkama od 1. do 5. optužnice, Tužilaštvo ističe da prvostepeno vijeće nije navelo na osnovu kojih dokaza, osim okolnosti da su se inkriminisane radnje desile u periodu boravka "Mića" na području opštine Teslić, je došao do ovog zaključka, koji žalba smatra ničim utemeljen. Također, Tužilaštvo navodi da oslobađajuća presuda mora sadržavati objektivnu ocjenu svih činjenica utvrđenih tokom postupka, te da se ova povreda upravo ogleda u činjenici da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, jer u

obrazloženju presude, Sud nije dao ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih iskaza svjedoka, iako je sadržaj istih od odlučujućeg značaja za utvrđenje postojanja krivičnog djela. Nadalje, Sud je odbio prijedlog Tužilaštva da provede radnju suočavanja dvojice svjedoka kako bi utvrdio koji od iskaza je tačan, nego je prihvatio iskaz jednog od svjedoka, ne obrazlažući razloge za ovakvu svoju odluku.

22. Nadalje, u žalbi se tvrdi da nigdje u presudi nije navedeno koji su svjedoci optužbe i odbrane svjedočili o preuzimanju policijske stanice od strane pripadnika "Mića", te u prilog tome navodi iskaz svjedoka Živka Spasojevića čijem iskazu je poklonjena vjera, a koji je prilikom svjedočenja na glavnom pretresu izjavio da je sva naređenja dobijao isključivo od komandira, zbog čega Tužilaštvo zaključuje da se radi o optuženom Predragu Markočeviću. U nastavku Tužilaštvo se poziva na svjedočenje Nenada Devića koji navodi da ne zna ko je napravio i sačinio spisak, uz navode da je radne zadatke dobijao od komandira i načelnika Stanice javne bezbjednosti, a komandir je u to vrijeme bio Predrag Markočević, dok je načelnik bio Dušan Kuzmanović. Kada je u pitanju spisak o kojem je svjedočio Borislav Dujković, Tužilaštvo napominje da je svjedok tom prilikom izjavio kako je u momentu njegovog zarobljavanja dana 04.06.1992. godine na Stenjaku kod njega pronađen spisak s imenima lica muslimanske i hrvatske nacionalnosti koje je trebalo uhapsiti. Međutim, svjedok Dujković svjedoči da je predmetni spisak dobio od Ljubiše Petričevića s tim da taj spisak nikada nije priložen kao dokaz u postupku. Tužilaštvo ističe da je saglasno sa ovom tvrdnjom svjedoka, jer kako se u žalbi navodi, ne radi se o istom spisku, odnosno to nije spisak koji je Predrag Markočević predao Živku Spasojeviću i Vitomiru Deviću i na osnovu kojeg je za jedan dan u Stanicu javne bezbjednosti privedeno između 40 i 42 lica, a o čemu je svjedočila pomenuta svjedokinja Rosa Radišić. U žalbi se navodi da je o spisku lica koje je trebalo lišiti slobode, svjedočio i svjedok Adil Osmanović, te je tom prilikom naveo da je lično vidio spisak sa imenima lica muslimanske nacionalnosti uglavnom uglednih građana Teslića. Međutim, Tužilaštvo prigovara kako Sud nije savjesno i brižljivo cijenio svaki izvedeni dokaz kako pojedinačno tako i u vezi sa ostalim dokazima, jer da je to učinio sigurno bi došao do zaključka da spisak o kojem svjedoče Borislav Dujković i Adil Osmanović, nije spisak čije se sastavljanje stavlja na teret Predragu Markočeviću, a koji je uložen u spis predmeta kao dokaz T-10. U nastavku žalbe se navodi da je o aktivnom učešću u provođenju i hapšenja lica sa spiska od strane Predraga Markočevića, svjedočio i Iriškić Hasan, pojašnjavajući da je po njega došao policajac Stanko Bajbić koji će mu reći da su Predrag Markočević i Marinko Đukić naredili da se javi, te da je prilikom njegovog lišenja slobode na cesti vidio Markočevića i Đukića. S

tim u vezi, i svjedok Predrag Subotić, koji se nalazio u paravojnoj formaciji “Miće” potvrđuje da je prilikom hapšenja uvijek morao ići neko iz policije Teslića, što je saglasno naveo i oštećeni Anto Dujmović, dok je svjedok Aleksa Petrović, pripadnik rezervnog sastava policije, naveo da je više puta učestvovao u hapšenjima civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti. Iz svega navedenog Tužilaštvo izvlači zaključak da se Sud “tendenciozno” bavio samo razmatranjem i ocjenom dokaza koji idu u korist optuženima, pri tome izvlačeći iz pojedinih svjedočenja samo fragmente koji idu u prilog optuženima, ne posvećujući pažnju ocjeni dokaza koji terete optužene.

23. Tužilaštvo se u žalbi osvrće i na akcije napada na sela Stenjak, Irice, Barići i Rankovići kako je opisano u optužnici, te posebno ističe da u paragrafu 194. Sud priznaje da nije uopšte utvrđivao pojedinačno učešće optuženih u akcijama, niti je utvrđivao način pojedinačnog učešća, uz tvrdnju da je presuda utemeljena na prethodno utvrđenoj činjenici, da je rukovodni kadar policije dolaskom “Mića” izgubio vlast. Međutim, Tužilaštvo navodi kako su svjedoci saglasno potvrdili da su pretrese sela i njihovih porodičnih kuća vršili policajci, te su svjedoci prilikom pretresa vidjeli pripadnike policije u plavim uniformama, kao i da iz svjedočenja proizilazi da vojska nije ulazila u sela, nego je bila raspoređena oko sela. U žalbi Tužilaštvo poimenično navodi svjedoke koji su davali iskaze na ove okolnosti, uz tvrdnju da je optuženi Predrag Markočević prilikom napada na selo Stenjak bio na licu mjesta, a koja tvrdnja, kako je to navedeno u žalbi, proističe iz svjedočenja koja Tužilaštvo detaljno parafrazira. Tužilaštvo se očituje i na napade na selo Barići, te ističe da je u napadu učestvovala policija, navodeći svjedočenje KD – 1 koji iskazuje da ih je postrojio KD – 3 rekavši da moraju ići po naredbi “one trojice”, a pri tom misleći na Dušana Kuzmanovića, Predraga Markočevića i Marinka Đukića. U prilog navedenom Tužilaštvo u žalbi navodi i druge svjedoke, te parafrazira njihove iskaze date u toku istrage kao i tokom glavnog pretresa. Tužilaštvo tvrdi da je policija učestvovala na identičan način u pretresu sela Gomjenica i Rankovići, odnosno postupala je po naredbama rukovodnog kadra Stanice javne bezbjednosti Teslić pri čemu ističe poimenično svjedoke koji su davali iskaz na ove okolnosti, a sve u cilju dokazivanja da su u napadima učestvovali optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić, a koje iskaze, kako Tužilaštvo tvrdi, Sud nije cijenio kod donošenja svoje odluke.

24. Nadalje, Tužilaštvo navodi i svjedoke koji svjedoče na okolnost da su muškarci Muslimani od 17 do 65 godina imali obavezu svakodnevnog javljanja ispred Omladinskog doma u Ruževićima gdje je stacionirana policija, dok im se tom prilikom “prijetećim

govorom” obraćao optuženi Predrag Markočević, a sve u cilju dokazane odgovornosti ovog optuženog.

25. Svoje utvrđenje da Sud nije sa jednakom pažnjom cijenio sve izvedene dokaze, Tužilaštvo ističe paragraf 89. pobijane presude, u kojoj se navodi da će Sud u presudi obrazlagati samo one dokaze na kojima je utemeljio svoju odluku, dok dokaze koji na odlučujući način nisu uticali na činjenično stanje i izvedene zaključke neće detaljnije obrazlagati, te iste dokaze a kako Tužilaštvo tvrdi, sud nije ni obrazlagao.

26. Odgovornost optuženog Marinka Đukića, Tužilaštvo dokazuje navodima svjedoka Ramiza Skopljaka, koji tvrdi da je optuženi imao mogućnost odlučivanja da li će neko od zatočenika biti pretučen ili ne, pojašnjavajući da je jednom, prilikom njegovog odvođenja na sprat radi isljeđivanja, uočio Marinka Đukića koji će odrično odmahnuti glavom, zbog čega ga tom prilikom nisu tukli. Iz navedenog Tužilaštvo izvlači zaključak o autoritetu koji je imao optuženi te je mogao izdavati naredbe i konkludentnim radnjama.

27. Također, Tužilaštvo navodi da je Sud grubo zaključio kako optuženi nisu mogli spriječiti inkriminirani događaj jer se sve dešavalo upravo u vremenskom okviru i opštoj situaciji u kojoj su se optuženi našli u vrijeme izvršenja krivičnog djela.

28. U žalbi se navodi da je u premlaćivanju više desetina zatvorenih civila u dvorištu ispred zgrade Stanice javne bezbjednosti Teslić 08. juna 1992. godine učestvovao redovni i rezervni sastav policije, kao i pripadnici vojnopolicijske formacije “Miće”, te da nije tačna tvrdnja Suda u paragrafu 268. pobijane presude, da su presudnu ulogu u obavljanju ovoga zadatka imale prijeteće riječi jednog od pripadnika “Mića”, u prilog čemu se navodi svjedočanja saslušanih svjedoka. Također tom prilikom tužilac tvrdi da je Sud u paragrafu 271. pobijane presude donio pogrešan zaključak u odnosu na iskaz svjedoka Nenada Devića. Naime, Tužilaštvo ističe kao zanimljivo da niti jedan iskaz svjedoka koji inkriminiše optužene Sud nije prihvatio i svaki je ocjenio uz primjenu načela *in dubio pro reo* u korist optuženih, ne dajući valjane i precizne razloge za navedeno. U prilog ovoj tvrdnji Tužilaštvo ukazuje na navodno pogrešan zaključak Suda da svjedočenje svjedoka Zijada Redžića ne prihvati kao tačno. Kao potpuno netačan i pogrešan zaključak navodi se i zaključak Suda u slučaju svjedočenja svjedoka KD – 8, što se detaljno obrazlaže u samoj žalbi .

29. Osvrćući se na paragraf 284. pobijane presude Sud navodi da optuženi nisu imali faktičku vlast za ostvarenje poslova i zadataka u okviru svoje funkcije, te da

svjedoci optužbe nisu ni spominjali optužene, dok Tužilaštvo navedeno cijeni kao apsolutno netačnim imajući u vidu iskaze svih saslušanih svjedoka koji su upravo suprotni ovakvom stavu Suda, s tim da se Sud nije ni osvrnuo na iskaze ovih svjedoka, a daleko od toga da ih je cjenio. Ipak, Tužilaštvo kao tačno navodi kako se optuženi nisu suprotstavljali pripadnicima "Mića" ali ne zbog nemogućnosti da to učine, već kako se u žalbi tvrdi, isto nisu ni željeli učiniti. Tužilaštvo u žalbi tvrdi i da su određeni svjedoci dobijali navodne prijetnje, te u cilju dokazivanja ove tvrdnje ističe svjedoke za koje imaju saznanja da su bili izloženi određenim prijetnjama.

30. U žalbi kao jedan od dokaza odgovornosti optuženih, Tužilaštvo ukazuje na izvještaj u kojem je konstatovano da su optuženi bili u čvrstoj vezi sa političkim strukturama i rukovodećim radnicima CSB iz Doboja, te su nastojali kroz ostvarivanje svojih prava u SJB povratkom na iste funkcije u SJB Teslić regionalno vezati za CSB Doboje, kao i da su u tome imali ogromnu podršku komandanta brigade potpukovnika Dejana Milanovića. Tužilaštvo se osvrće i na dokaz Tužilaštva T – 97, te u nastavku žalbe obrazlaže isti, a u pogledu dokaza T -52, T – 99, T – 51, kao i mnogih drugih ukazuje da Sud iste nije cijenio, zbog čega nije ni mogao potpuno i tačno utvrditi činjenično stanje.

Zaključak Apelacionog vijeća

31. Apelaciono vijeće sve iznesene prigovore Tužilaštva, usmjene na osporavanje činjeničnog stanja, bilo u pogledu nepotpunog ili pogrešnog utvrđenja istog, nalazi neosnovanim.

32. U tom smislu ovo Vijeće će prije svega ukazati na opšte zaključke do kojih je došlo analizom pobijane presude u okviru žalbom isticanih prigovora.

33. Tako, ovo Vijeće prije svega konstatuje da je žalba Tužilaštva isključivo bazirana na parafraziranju zaključaka pobijane presude i konstatacijama kako su ovi zaključci trebali biti drugačiji, a bez da za to pruže neophodnu argumentaciju. Za uspješno pobijanje pravilnosti činjeničnih zaključaka, bilo je neophodno istaći precizne, konkretne i osnovane prigovore, koji bi pokazali da je prvostepeni sud eventualno propustio da cijeni određene dokaze koji su ključni za odlučne činjenice, ili da je iz postojećih dokaza nesumnjivo trebao proizaći drugačiji činjenični zaključak, a sve bazirano na konkretnoj analizi koja bi bila nepobitan temelj za ponovno preispitvanje činjeničnog stanja pred Apelacionim vijećem. Dakle, standard koji žalbeno vijeće treba primijeniti prilikom preispitivanja pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jeste utemeljenost činjeničnih zaključaka, jer je

prilikom razmatranja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja potrebno utvrditi da li bi jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima došao do takvog zaključka isključujući svaku razumnu sumnju.

34. U tom smislu, kod utvrđenja da li je zaključak pretresnog vijeća bio opravdan, Apelaciono vijeće će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće, obzirom da je provjera i odmjeravanje dokaza izvedenih na glavnom pretresu prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti pretresnog vijeća, zbog čega se mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće.

35. Prethodno navedeno, ne isključuje ukidanje ili preinačenje pobijane presude po ovom žalbenom osnovu u slučaju kada žalilac žalbom opravdano ukaže na propuste prvostepenog suda. Međutim, isto u konkretnom nije slučaj, obzirom da žalba tužioca svoje tvrdnje samo uopšteno izlaže pri čemu se ne ukazuje niti na jedan dokaz ili činjenicu koju je pretresno vijeće eventualno propustilo razmotriti, već se žalba koncentriše na to šta je prvostepeni sud trebao uraditi, a po stavu žalbe to nije učinjeno. Drugačije iskazano, žalbom se zaključci kompiliraju iznošenjem svjedočkih iskaza uz istrajanja da se jednostranom ocjenom dokazne građe, zamijene pravilna utvrđenja prvostepenog suda.

36. Suštinu žalbe Tužilaštva predstavlja delegiranje tvrdnji da postojeća struktura upravljanja u policijskoj stanici nije u potpunosti „izbačena“ dolaskom formacije „Mića“, a kao potkrijepu istom iznose se prevashodno iskazi svjedoka da su prilikom njihovog hapšenja bili prisutni i pripadnici policije, kao i iskazi pojedinih svjedoka koji navodno potvrđuju aktivnu ulogu optuženih kod izvršenja inkriminiranih radnji, u kojima učestvuju zajedno s „Mićama“. Pri tome se kao ključno delegira pitanje identiteta svjedoka na okolnosti preuzimanja policijske stanice.

37. Ako se u svojoj cjelini promatra prvostepena presuda, a i sama žalba, očigledno je da ključno pitanje ovog krivičnog predmeta, nisu radnje u osnovi zločina u smislu da se iste nisu dogodile, obzirom da je počinjenje zločina opisanih u dispozitivu optužnog akta nesporno. Ključno pitanje je involviranost optuženih Markočevića i Đukića u ovim radnjama, a sve sa aspekta njihove stvarne pozicije u SJB Teslić, nakon dolaska „Mića“ (tačke 1-5). Prilikom pristupanja ovakvoj analizi, neizbježno je bilo uzeti u obzir i samu postavku dispozitiva optužbe, te krivično djelo koje se optuženima stavlja na teret, koje sa aspekta odgovornosti daje širi spektar uključenosti u zločine, te ponekad na očigled može

ukazivati na krivnju i involivranost onih koji to, van razumne sumnje, nisu. Odnosno onih učesnika čija krivnja je ostala u domenu standarda dokazanosti nedovoljnog praga, za osuđujuću presudu.

38. U tom smislu, ovo Vijeće nalazi da je i prvostepeni sud na pravilan način pristupio analizi konkretnog predmeta i odgovornosti optuženih (za tačke 1-5), te je u paragrafima 154-189. pobijane presude dao jasno obrazloženje zašto optužene ne nalazi krivim, po saizvršilačkoj djelatnosti, zajedno sa vojno-policijskom formacijom "Miće". Suprotno tvrdnjama žalbe, kojima se istaknuti pravilan zaključak prvostepenog suda pokušava deplasirati, diskreditacijom nalaza i mišljenja vještaka Mileta Matijevića, ovo Vijeće cijeni da je prvostepeni sud na osnovu pravilne analize ponuđene dokazne građe, koja uključuje i nalaz i mišljenje pomenutog vještaka, ispravno zaključio da optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić nisu imali stvarnu moć da se odupru jednoj takvoj formaciji, bez obzira na njihovu brojnost, te nisu mogli, niti dali odlučujući doprinos u počinjenju inkriminiranih radnji.

39. Prije svega, a u kontekstu valjanosti samog nalaza i mišljenja vještaka Mileta Matijevića, Apelaciono vijeće primjećuje da je diskreditovanje vještaka od strane Tužilaštva ostalo na paušalnom principu utemeljenom na nezadovoljstvu datim nalazom u kontekstu dispozitiva optužnog akta. U tom smislu, ovo Vijeće ukazuje da je Tužilaštvo imalo mogućnost provođenja svog vještačenja, što mu je kao stranci u postupku na kojoj je teret dokazivanja i obaveza, te je kroz takav modus obračuna sa suprotnom stranom (koja uostalom svoje dokaze i ne mora da izvodi), imalo ispravniji put potencijalnog osporavanja teze odbrane. Ovakvim pristupom i žalbenim prigovorima kojima se iskazuje puko nezadovoljstvo datim nalazom i mišljenjem koje je provedeno kao dokaz odbrane, Tužilaštvo je kod Apelacionog vijeća ostavilo utisak površnog i paušalnog pristupa u ocjeni dokazne građe. Do drugačijeg zaključka ne dovode ni žalbena istraživanja da se pomenuti vještak bavio pravnim zaključcima, jer bez obzira što je vještak eventualno sebi dao za pravo određene zaključke, Sud je taj koji u konačnici cijeni i prihvata nalaz i mišljenje, u dijelu koji mu je potreban radi svestranog pretresanja predmeta, dovodeći isti u vezu i sa drugim izvedenim dokazima, što je prvostepeni sud pravilno i učinio. Navedeno potvrđuju navodi prvostepenog suda prevashodno u paragrafu 175. pobijane presude, gdje se navodi:

„Dakle, iz saglasnih iskaza svjedoka optužbe i odbrana, vijeće je utvrdilo da su „Miće“ u potpunosti preuzele kontrolu nad SJB Teslić, te da je cjelokupno rukovodstvo stanice kao i ostali radnici - policajci, moralo raditi u skladu sa njihovim naredbama. U tom pravcu, i

vještak policijske struke, prof. dr Mile Matijević, dao je mišljenje da su „**optuženi pripadnici SJB Teslić dolaskom Milana Savića bili faktički suspendovani u primjeni ovlašćenja u opisu poslova i zadataka na koje su raspoređeni**“. Da je dotadašnji rukovodni kadar izgubio vlast nad stanicom, po ocjeni ovog vijeća, potvrđuje i iskaz svjedokinje Rade Aleksić.¹ Svjedočeći u korist odbrane optuženog D.K., svjedokinja je govorila o činjenici preseljenja načelnika D.K. i Marinka Đukića iz zgrade policije, po dolasku „Mića“. Tako je svjedokinja istakla da je načelnik D.K. bio pod prismotrom “tih lica”, a ne samo on već i Đukić i Markočević. Opisuje da je po njihovom dolasku bilo straha među uposlenicima, a shvatila je da su ih se i D.K., Markočević i Đukić bojali. Vidjela je da D.K., Predrag Markočević i Marinko Đukić, kako kaže “nisu ništa pitani”, i da su ovi “drugi bili glavni”. U tom jednom periodu, možda po povratku s Rankovića, Milan Savić joj je rekao da ode do prostorija komiteta i da ih pripremi za preseljenje, nakon čega su u zgradu bivšeg komiteta prešli ona, načelnik i Marinko Đukić. Ističe da su tada “**odahnuli**” su jer su “Miće”, kako kaže, bile “**jednostavno strah i trepet**”.

40. Dakle, kako je vidljivo već iz navedenog paragrafa prvostepene presude, jasno je da je prvostepeni sud nalaz i mišljenje vještaka svestrano cijenio, te isti doveo u vezu sa iskazima svjedoka i drugim provedenim dokazima, stvarajući jedinstvenu cjelinu i temelj za donošenje svoje odluke. Isti princip kod ocjene dokaza, vidljiv je i iz paragrafa 178., 194., 211., 213. i 256. pobijane presude. Stoga Apelaciono vijeće ne nalazi manjkavosti u dokazu – nalazu i mišljenju vještaka Mile Matijevića, niti u ocjeni istog od strane prvostepenog suda, na način kako to potencira žalba Tužilaštva, obzirom da nalaz i mišljenje vještaka zajedno sa svim drugim dokazima, opravdava zaključak suda o (ne)odgovornosti optuženih za predmetne inkriminacije.

41. Da navedeni stav prvostepenog suda nije sporan ni kada se analiziraju iskazi svjedoka, koje žalba Tužilaštva prezentira na svoj način, ovo Vijeće se uvjerilo iz dokazne građe koju prvostepeni sud pravilno interpretira i cijeni u pobijanoj presudi. S tim u vezi je značajno napomenuti da žalba u pojedinim dijelovima ističe da je Sud pogrešno navodio pojedine dijelove iskaza svjedoka, ili ih pak pogrešno cijenio. U tom pogledu, Apelaciono vijeće je zaključilo da je žalba ta koja interpretira ove iskaze na način da isti odgovaraju tezi koju zastupa, čime se stvara zabuna o pogrešnoj interpretaciji u pobijanoj presudi. Ovo Vijeće niti u jednom dijelu prvostepene presude nije našlo netačnim ključne navode koji su bili bitni za sam predmet i okosnica za odluku u meritumu.

42. Prilikom preispitivanja dijela žalbenih navoda kojima se involviranost redovnog sastava policije, uključujući rukovodni kadar sa optuženim Predragom Markočevićem i

¹ Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 14.11.2022. godine;

Marinkom Đukićem, prikazuje kroz saizvršilačku djelatnost sa vojno-policijskom formacijom "Miće", ovo Vijeće je pošlo i od same činjenične konstrukcije optužnog akta. Optužnicom se tvrdi da su optuženi Markočević i Đukić, kao saizvršioc, zajedno sa vojno policijskom fomracijom "Miće", postupajući sa diskriminatornom namjerom učestvovali u planiranju, pripremanju i izvršenju progona civilnog muslimanskog i hrvatskog stanovništva opštine Teslić, na nacionalnoj, etničkoj i vjerskoj osnovi, ubistvima, zatvaranjem i drugim teškim oduzimanjem fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava, mučenjem i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja. Dakle, optuženi su u kontekstu njihove navodne odgovornosti, determisani kao aktivni učesnici zločina, i to kroz njihove *de facto* pozicije komandira i šefa Kriminalističke službe SJB Teslić. Za ovakvu činjeničnu postavku, ponuđeni su dokazi o kojima se prvostepeni sud pravilno očitovao, a koje žalba jednostranim viđenjem dokazne građe, pokušava osporiti. Upravo je na ovom mjestu Apelaciono vijeće utvrdilo gdje je ključni problem između onog što se optuženima stavlja na teret i dokazne građe ponuđene za isto. Kako je to i prvostepeni sud pravilno istaknuo, postavljena koncepcija saizvršilaštva, u konkretnom slučaju, implicira da su poduzete radnje optuženih bile takve težine da su na odlučujuć način doprinijele izvršenju djela. Takve odlučujuće radnje, ni Apelaciono vijeće, kao niti prvostepeni sud, ne vidi iz provedenih dokaza. Ono što dokazna građa nudi, a prvostepeni sud pravilno cijeni, jesu činjenice da je u datom periodu nesporno izvršen zločin, da su sva dešavanja u periodu boravka „Mića“ na području opštine Teslić, da iskazi svjedoka nesporno impliciraju autoritativnu vlast „Mića“, i da optuženi imaju određene funkcije u SJB Teslić, koje na izvjestan način obitavaju u inkriminisanom periodu, te da redovna policija biva viđana u pojedinim akcijama ali što ostaje u domenu njihove nejasne uloge, naročito sa aspekta težine postavljene pozicije od strane Tužilaštva.

43. Žalba Tužilaštva pored istrajavanja na neosnovanosti nalaza i mišljenja vještaka Mileta Matijevića, zaključke prvostepenog suda pokušava osporiti i iskazima svjedoka koji su iznijeli određena saznanja koja se mogu dovesti u vezu sa učešćem optuženih u predmetnim zločinima. U tom smislu žalba citira različite iskaze svjedoka, date iz različite perspektive njihove tadašnje uloge. Međutim, isto kod Apelacionog vijeća nije dovelo u sumnju pravilne zaključke prvostepenog suda. Kada ovako zaključuje, za Apelaciono vijeće je indikativno da svjedoci saglasno potvrđuju da su „Miće“ po dolasku u Teslić bile nadmoćne i autoritativne, da im se niko od odgovornih ljudi u stanici nije mogao

suprostaviti, kao i da su njihovim odlaskom svi odahnuli.²

44. Međutim žalba navedenom pristupa na način, da za potrebe opravdanja optužne teze, parafrazira iskaze određenih svjedoka. Apelaciono vijeće ne tvrdi da svjedoci nisu ukazivali na prisutnost optuženih, odnosno pripradnika policijske stanice uopšte, tokom inkriminisanog perioda. Međutim, ne mogu se pojedino uspostavljeni standardi odgovornosti primjenjivati faktički objektivno, bez da imaju činjeničnu podlogu konkretnog krivičnog predmeta. Ovo Vijeće cijeni da je bilo neophodno dokazati više od samo pukog 'učešća' u određenoj akciji koja je u konačnici i proizvela određene posljedice koje se imaju inkriminisati. Sama činjenica da je "neko" imao "neku" ulogu u "nekom" svojstvu, nedovoljna je osnova za nalaz o primarnoj krivičnoj odgovornosti takve vrste, kakvu podrazumijeva nalaz da je počinjen zločin. Takvu je odgovornost primjerenije pripisati onima koji su faktički odgovorni za konkretne krivične radnje na direktniji i potpuniji način, a ne istu objektivizirati kroz sve zakonom moguće načine učinjenja djela. Apelaciono vijeće naročito ukazuje da je, kada govorimo o kontekstu opšteg haosa, prisutnosti "Mića" te činjenično opisane navodne saizvršilačke djelatnosti u tačkama 1-5, Tužilaštvo optuženima na teret stavilo aktivno sudjelovanje u radnjama u osnovi zločina, tvrdeći da se radi o odlučnom doprinosu na takav način, što nije dokazano van razmne sumnje. Ovo Vijeće ne tvrdi da se eventualno i moglo raditi o nekoj pasivnoj ulozi optuženih, koja je kao takva mogla biti opisana na drugačiji način, te s tim u vezi i pravno kvalifikovana kroz do sada poznate načine podržavanja određenih zločina, što je bilo vidljivo kroz mnoge druge predmete vođene pred ovim Sudom. Međutim, takva koncepcija u konkretnom predmetu niti postavljena niti dokazivana, a ono što je Tužilaštvo tvrdilo, te što je pokušalo dokazati na ovakav način, nije doseglo standard van razumne sumnje. Naime, ovo Vijeće je stava da dokazna građa ne prati koncepciju činjenično postavljene odgovornosti i navodnog učešća optuženih u inkriminanim radnjama.

45. Do drugačijeg zaključka ne dovode niti žalbeni navodi, potencirani naročito u usmenom djelu izlaganja tužiteljice, gdje se navodi da razlozi odlaska "Mića" impliciraju kako su zločini koji su do tada činjeni, od strane mnogih i podržavani. Apelaciono vijeće, kao ni provstepeni sud, nije se bavio razlozima odlaska "Mića", niti unutrašnjim odnosima ove formacije sa redovnim formacijama na datom području. Ono čim se prvostepeni sud bavio, što Apelaciono vijeće prihvata, to je činjenica da dolaskom formacije "Mića" nastupa

² Na primjer iskazi svjedoka Neđe Mihajlovića, Dušana Markovića, KD-9, Rade Aleksić itd.

svojevrsni kaos, da se dešavaju teški zločini, ali da pri tome odgovornost optuženih Markočevića i Đukića, na način postavljen optužbom, nije dokazana van razumne sumnje, zbog čega ih je, nakon detaljne analize i koncepcije saizvršilaštva, date u paragrafima 182-184. pobijane presude, valjalo i osloboditi odgovornosti, te iznijeti zaključak kakav je dat u paragrafu 185. i 186. pobijane presude:

„Vođeno zakonskom definicijom saizvršilaštva, a nakon analize izvedenih dokaza, zaključak je ovog vijeća da optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić, u okolnostima gdje je došlo do uzurpiranja stanice i uspostavljanja suprotnog režima od režima uobičajnog fikcionisanja i rada stanice, nisu imali stvarnu moć da se odupru takvoj jednoj formaciji, bez obzira na njihovu brojnost, te po ocjeni ovog vijeća nisu mogli niti dali odlučujući doprinos u počinjenim inkriminiranim radnjama.

U tom smislu, teza optužbe da su nakon hapšenja „Mića“ optuženi napustili policiju i prešli u vojne strukture, o čemu su svjedočili brojni svjedoci, nije uvjerila vijeće o stvarnoj mogućnosti optuženih Predraga Markočevića i Marinka Đukića da se u inkriminisanom periodu na adekvatan način usprotive „Mićama“.

46. Uvjerenje Apelacionog vijeća je dodatno ojačala i pravilna ocjena dokaza od strane prvostepenog suda data u paragrafu 274. pobijane presude, i to u pogledu tačke 4. izreke presude, kojom se žalba posebno bavi, za razliku od drugih dijelova gdje ne ide po do sada uspostavljenim standardima, da po tačkama izreke koncentriše žalbene prigovore i dokaze. Naime, u pomenutom paragrafu se navodi:

“Sadržaj uloženi materijalnih dokaza O2- 49 i O2-50, potkrepljuje i upućuje na zaključak da je nakon dejstava u Rankovićima, u noćnim satima u kancelariji D.K. održan sastanak kojem su prisustvovali D.K., Živko Spasojević, Nenad Gojković, Predrag Markočević i Marinko Đukić, na kojem je optuženi Markočević, nakon saznanja za smrt civila, predložio da se o događaju obavijesti istražni sudija i izvrši uviđaj, što je Savić odbio i naložio da se leševi sklone. Na ovaj način, po ocjeni vijeća, potvrđeni su saglasni iskazi svjedoka Živka Spasojevića i Nenada Devića, te dodatno učvršćeno uvjerenje vijeća o naredbodavnoj i nadređenoj ulozi Milana Savića nad rukovodnim kadrom policije.”

47. Slijedom iznesenog, te nastavka obrazloženja, Apelaciono vijeće cjeni da valja istaknuti i da drugostepena presuda predstavlja odluku koja je donesena u žalbenom postupku i kada je u pitanju njeno obrazloženje, dovoljno je da se u njoj upućuje, odnosno da ona sadrži slaganje sa tvrdnjama i ocjenama nižestepenog suda u tom smislu da žalbeni sud u obrazloženju svoje odluke ukazuje na prihvatljivost stavova i ocjena nižeg suda, odnosno njegovih utvrđenja sa kojima se slaže (*vidi Evropski sud, Gracica Ruiz protiv Španije, 1999-I, 31 EHRR 589 GC*). Navedeno znači da nije neophodno odgovoriti i obrazložiti svaki žalbeni navod, već je dovoljno da je drugostepeni sud razmotrio osnovna

pitanja koja žalbe osporavaju i koja su od odlučujućeg značaja u donošenju konačne odluke o postojanju krivičnog djela i krivične odgovornosti (*vidi Ustavni sud, odluke br. U 62/01 od 5.aprila 2002. godine i AP 352/04 od 23.marta 2005. godine*).

48. Apelaciono vijeće, kako je već navelo, u cjelokupnosti analize pobijane presude i žalbe, te ključnog pitanja u pogledu položaja optuženih za vrijeme prisutnosti formacije "Miće" i počinjenih zločina, ne nalazi činjenično stanje pogrešno ili nepotpuno utvrđenim, te cijeni da je prvostepeni sud dao razloge o odlučnim činjenicama. Pri tome, prvostepeni sud je koncentracijom obrazloženja u paragrafima 154-189. pobijane presude svoju odluku i obrazloženje učinio potpuno jasnim i razumljivim, gdje je odgovorio na ključno pitanje o stanju kakvo je vladalo u datom periodu, te koncepciji (ne)odgovornosti optuženih. I pored toga, poštujući pravo na obrazloženu sudsku odluku, te obavezu osvrta na ključne dokaze koji su presudu determinisali, prvostepeni sud je u nastavku dao osvrt i na pojedine tačke optuženja.

49. Pravilne zaključke prvostepenog suda Apelaciono vijeće je utvrdilo i u pogledu pojedinačnih inkriminacija koje su se optuženima stavljale na teret, tačke 7., 8a) i 8b) izreke pobijane presude (kao i optužnice).

50. Kako je već ranije ukazano, žalbeni podnesak tužioca odstupa od standarda, što je vidljivo naročito iz osporavanja pojedinačnih inkriminacija. Pa tako u kontekstu tačke 7., Vijeće primjećuje da se žalba u jednom dijelu bavi iskazom svjedoka Alekse Petrovića čije se svjedočenje veže, između ostalog, za tačku 7. Međutim, kako po pitanju ove tačke, tako i u pogledu žalbenih tvrdnji da se iz iskaza ovog svjedoka crpi stav da je naredbe i zadatke dodijeljivao isključivo rukovodni kadar policije, ovo Vijeće dijeli stav prvostepenog suda da se radi o neuvjerljivom iskazu. Naime, prvostepeni sud neuvjerljivost iskaza ovog svjedoka pravilno cijeni, dovodeći u vezu sa drugim dokazima, kao što je iskaz svjedoka KD-3, koji je potvrdio da je lica za "obradu" preuzeo pipradnik "Mića", kao i KD-1, koji navodi da se upravo svjedok Petrović dobrovoljno javio da ide na teren s "Mićama". Pri tome, isti svjedok je, pored tri svoje izjave date tokom istrage, tek na glavnom pretresu pomenuo optuženog Markočevića, o čemu daje neuvjerljivo objašnjenje.

51. Kada su upitanju tačke 8a) i 8b), kojima se tereti optuženi Marinko Đukić, žalba je suštinskog stava da sud ne prihvata niti jedan iskaz koji inkriminira optužene, pa i optuženog Đukića. Međutim, suprotno tome Sud nalazi da se u konkretnom ne može raditi o pogrešnom pristupu Suda, kako to žalba potencira, već pristupu ocjeni dokaze građe

svestrano, uzimajući u obzir dokaze pojedinačno, kao i u njihovoj sveukupnosti, te osvrćući se na ključne dokaze koji predstavljaju okosnicu za konačnu odluku. U tom pogledu, prvostepeni sud u pogledu tačke 8a) ispravno zaključuje da nedosljednosti i neuvjerljivosti u iskazu svjedoka Zijada Redžića, u sadejstvu sa iskazom svjedoka Mirka Bubića i Sejde Karahodžića, implicira primjenu načela in dubio pro reo. Također, u kontekstu tačke 8b), prvostepeni sud pravilno ukazuje na manjkavosti u dokaznoj građi, u vidu nedostatka utemeljenosti o odlučnim činjenicama, pri čemu dodatno akcentira ono što ovaj predmet u cjelosti prati, a to je prevlast formacije "Mića", a što je potkrijepljeno analizom iskaza svjedoka KD-8 na strani 85. pobijane presude.

(a) Završna razmatranja

52. Ako se uzmu u obzir inkriminirani događaji iz tačaka 1-5., a i 7. i 8a) i 8b) predmetne optužnice, ovo Vijeće ukazuje da je Tužilaštvo bilo u obavezi da ponudi dovoljno jaka dokazna uporišta za ocjenu efektivne kontrole i vlasti optuženih u datom periodu, te njihovu aktivnu ulogu u predmetnim zločinima, kako se to kroz koncepciju saizvršilaštva optužnicom stavljalo na teret, a kako bi se u konačnici moglo ocijeniti da li postoji neki od zakonom previđenih oblika odgovornosti optuženih spram istog.

53. Međutim, Tužilaštvo je i upućivanjem zamjerki prvostepenoj presudi ostalo isključivo dosljedno svojoj koncepciji viđenja ovog krivičnog predmeta i iz te vizure tražilo navodne propuste prvostepenog suda, vršeći, kako je to već ranije i navedeno, jednostranu ocjenu izvedenih dokaza, onako kako to samo žalbi odgovara, nezavisno od stvarnog doseg a i značaja svakog od provedenih dokaza i njihove dokazne vrijednosti. Polazeći od takve premise, argumentacija žalbe ostala je u sferi sebi kreiranog autonomnog područja, a time i nužno ograničenog značaja. Drugim riječima, ključna ishodišta žalbe ne nalaze potrebnu verifikaciju u cjelini dokazne građe kojom bi se poljuljali zaključci prvostepene presude u vezi dokazanosti navoda optužbe.

54. Sa druge strane, kako to proizilazi iz prethodno navedenih dijelova pobijane presude na koje je ovo Vijeće uputilo kao od naročitog značaja, prvostepeni sud je ispitujući tačnost činjeničnih navoda optužbe metodološki posmatrano, ispravno se fokusirao na ključne činjenice ne gubeći pri tome niti jednog trenutka iz vida cjelinu same krivičnopravne stvari. Iz tog razloga, pobijana presuda je i mogla nakon pravilne i

potpune ocjene relevantnih dokaza položiti logične i ispravne odgovore na sva, samo za žalbu sporna pitanja, a koji odgovori su kao argumentovani i utemeljeni, prihvatljivi i za ovo Vijeće.

55. Dakle, na osnovu svega navedenog, Apelaciono vijeće zaključuje da se u odnosu na ispunjenost zahtjeva iz činjeničnog opisa elemenata predmetnog krivičnog djela u skladu sa rezultatima izvedenih dokaza, ne može izvesti zaključak da su optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić krivi za predmetne inkriminacije. Drukčije iskazano, valjalo je primijeniti princip *in dubio pro reo*, optužene osloboditi od odgovornosti, kako je to pravilno i učinio prvostepeni sud.

56. Konačno, Apelaciono vijeće pojašnjava da bi detaljnije elaboriranje već konstatovano pravilno utvrđenog činjeničnog stanja od strane prvostepenog suda, zasnovanog na zakonitoj dokaznog građi, vodilo ka pukom ponavljanju zaključaka, za čim ne postoji neophodna potreba, a što je u skladu i sa praksom Ustavnog suda BiH (AP-2938/14 – paragraf 48.). Vodeći se ovakvim stavom, ovo Vijeće se u prethodnim dijelovima i ograničilo na samo ključna pitanja, dok u ukupnosti naglašava da u pobijanoj presudi nije došlo niti do jedne od isticanih bitnih povreda, pri čemu je činjenično stanje pravilno i potpuno utvrđeno. Kod iznošenja svojih zaključaka, Apelaciono vijeće se rukovodilo i već spomenutom napomenom da je koncepcija žalbe bila usmjerena samo na ponavljanje iskaza svjedoka i ocjenu dokaza onako kako to odgovara tezi optužbe. Zbog toga je ovo Vijeće, da bi izbjeglo ponavljanje, a rukovodeći se i iznesenim stavom, u izražavanju svog slaganja sa zaključcima prvostepenog suda izrazilo samo odlučne stavove koji su determinisali odluku Vijeća o cjelokupnom viđenju konkretnog predmeta.

57. Slijedom svega navedenog, Apelaciono vijeće zaključuje da u pobijanoj presudi nisu počinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje je ukazano žalbom Tužilaštva, a niti je činjenično stanje nepotpuno ili pogrešno utvrđeno, te je stoga a na osnovu odredbe člana 313. ZKP BiH, valjalo odlučiti kao u izreci.

ZAPISNIČAR

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Ena Granić Čizmo

S U D I J A

Staniša Gluhajić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.